

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

P/18/082

LZG.410.004.01.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/082 – Nadzór nad stosowaniem dodatków do żywności ¹
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, zwane dalej Inspektoratem lub WIIH
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Pan Jan Kaźmierczak, jest od 26.04.2016 r. Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Handlowej
<i>Podstawa prawna</i>	art.2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli ²
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze.
<i>Kontroler</i>	Mariusz Migdał, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/33/2018 z dnia 15.03.2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-1/1)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

WIIH prawidłowo realizował zadania dotyczące sprawowania nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym zawierających substancje dodatkowe.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Inspektorat był organizacyjnie przygotowany do realizacji, w ramach swoich kompetencji i możliwości budżetowych, nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym, w tym kontroli w zakresie weryfikacji oznakowania substancji dodatkowych i deklaracji producenta oraz zafalszowań w artykułach rolno-spożywczych. Przedmiotowe kontrole były przeprowadzane w wymiarze przekraczającym plany w każdym roku badanego okresu. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości związanych z substancjami dodatkowymi podejmowano odpowiednie, wynikające z przepisów prawa, działania nadzorcze – wydawano stosowne decyzje i zalecenia pokontrolne, w tym również dla producentów. O ujawnianych nieprawidłowościach systematycznie informowano również inne organy urzędowej kontroli żywności.

Żadne plany nie obejmowały bezpośrednio kontroli stosowania dodatków do żywności w artykułach rolno – spożywczych. Inspektorat nie opracowywał programów uwzględniających tematykę badania substancji dodatkowych, a kontrola dodatków do żywności była jedynie częścią kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i dotyczyła głównie weryfikacji ich oznakowania i deklaracji producenta, stosownie do obowiązujących przepisów prawa i wytycznych UOKiK wskazanych w programach kontroli. Stąd też Inspektorat nie wykonywał kompleksowych prób żywności pod kątem zgodności faktycznego składu substancji dodatkowych ze składem umieszczonym na opakowaniu.

¹ Okres objęty kontrolą: 2016-2018 (I kwartał).

² Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r., poz. 5240)

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

III. Wyniki kontroli

1. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania zadań oraz sprawowanie nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym zawierających substancje dodatkowe

1.1 Zadania związane z nadzorem nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym zawierających substancje dodatkowe, były realizowane przez Wydział Kontroli Towarów Żywnościowych i Gastronomii Inspektoratu (Wydział) oraz Zespół Kontroli Towarów Żywnościowych i Gastronomii Delegatury Inspektoratu w Zielonej Górze (Zespół), poprzez m.in.⁴: prowadzenie działań kontrolnych w zakresie funkcjonowania rynku artykułów żywnościowych, działalności gastronomii i przetwórstwa gastronomicznego; opracowywanie tematyki i metody kontroli dostosowanych do aktualnych zadań i potrzeb; realizację działań pokontrolnych.

Do zakresu czynności pracowników (10 osób) ww. Wydziału i Zespołu należało m.in. przeprowadzanie zleconych kontroli oraz postępowań i mediacji zgodnie z ustaleniami tematyki lub instruktażem przełożonych w zakresie określonym w obowiązujących przepisach.

W latach 2016–2017 Inspektorat nie ponosił wydatków na badania laboratoryjne (§ 4390 *Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii*).

W kontrolowanym okresie pracownicy Wydziału i Zespołu nie byli szkoleni w zakresie dodatków do żywności. Jedynie Naczelnik Wydziału w marcu 2018 r. uczestniczyła w szkoleniu/naradzie naczelników, zorganizowanym przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) odnośnie dodatków do żywności.

Naczelnik przekazała materiały uzyskane na szkoleniu wszystkim pracownikom Wydziału i Zespołu, a z pracownikami Wydziału zorganizowano wewnętrzne szkolenie dotyczące dodatków do żywności.

(dowód: akta kontroli str.2-53, 105-110, 231-232)

1.2 WIIH ustalał plany pracy i plany kontroli na podstawie okresowych (całorocznych i kwartalnych) planów kontroli z UOKiK, planów kontroli własnych Inspektoratu. Realizowano również kontrole doraźne (wynikały one najczęściej z informacji zgłaszanych przez konsumentów czy przez inne organy).

Poza kontrolami zleconymi przez UOKiK przy wyborze przedsiębiorców do kontroli Inspektorat kierował się m.in. następującymi kryteriami:

- rozeznanie rynku lokalnego w zakresie prowadzenia przez dany podmiot działalności gospodarczej w określonym sektorze na terenie województwa lubuskiego;
- ograniczenia wynikające z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i przepisów pokrewnych (np. limity czasu kontroli);
- sytuacja na rynku lokalnym (specyfika rynku, np. sezonowość funkcjonowania niektórych podmiotów w ośrodkach turystycznych).

W badanym okresie Inspektorat przeprowadził łącznie 323 kontrole planowe, tj. o 9,5% więcej niż wynosił plan (295), badając 2 494 wyrobów (o 29,3% więcej niż zaplanowano - 1 929) oraz pobierając 291 próbek (o 4,7% więcej niż plan - 278).

⁴ Wg Zarządzenia Nr 6 Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp. z 27 lipca 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego WIIH.

Z zaplanowanych w tym czasie 141 kontroli własnych Inspektorat przeprowadził 224, tj. o 58,7% więcej, badając 1 745 wyrobów (o 128,4% więcej niż zakładał plan -764).

Łącznie zatem Inspektorat przeprowadził 547 kontroli, z czego 510 w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym, a pozostałe dotyczyły: prawidłowości obrotu wyrobami alkoholowymi i tytoniowymi oraz kontroli w trakcie których nie badano produktu (ceny, skargi).

(dowód: akta kontroli str.54-55, 56-65)

1.3 W latach 2016 – I kwartał 2018 Inspektorat przeprowadził, w trybie art. 9 ust. 2 ustawy⁵ z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej⁶ łącznie 17 kontroli, w zakresie: oceny jakości handlowej mięsa i przetworów mięsnych oraz masła pod kątem ich fałszowania (5), prawidłowości działania zakładów świadczących usługi cateringowe dla szpitali (7), prawidłowości oznakowania jaj (3), jakości handlowej wyrobów winiarskich (2). Kontrole nie dotyczyły bezpośrednio dodatków do żywności. Spośród ww. kontroli, w dwóch z nich ujawniono nieprawidłowości dotyczące braku oznaczonych alergenów oraz braku informacji o obecności siarczynów (co potwierdziły badania laboratoryjne).

Producent wina⁷, w oznakowaniu którego brakowało informacji o siarczynach (wina te były przeznaczone do celów liturgicznych), w ramach zaleceń pokontrolnych, zaopatrzył właściwe jednostki handlowe we stosowne nalepki.

(dowód: akta kontroli str.66-67, 337-347)

1.4 W badanym okresie Inspektorat przeprowadził łącznie 510 kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym, z czego 211, tj. 41,4% dotyczyło m.in. substancji dodatkowych. W poszczególnych latach dane te wynosiły odpowiednio: 2016 r. – 275 (w tym 105, 38,2% dotyczyło również substancji dodatkowych), 2017 r. – 194 (88, tj. 45,4%), I kwartał 2018 r. – 41 (18, tj. 43,9%).

Liczba badań w kierunku substancji dodatkowych (weryfikacja oznakowania produktów żywnościowych w zakresie niżej wymienionych wymogów prawa) wyniosła łącznie 488. Badania te dotyczyły następujących zagadnień:

- czy deklarowane w oznakowaniu substancje dodatkowe są dopuszczone do stosowania (zgodnie z załącznikiem II do Rozporządzenia Parlamentu i Rady (WE) Nr 1333/2008 z 16.12.2008 r.);
- czy deklarowane substancje dodatkowe znajdują się w grupie dozwolonych dodatków do przetworzonej żywności ekologicznej, wymienionych w załączniku VIII do rozporządzenia 889/2008 i nie przekraczają dopuszczalnych limitów.

Powyższymi badaniami objęto substancje: konserwujące (99 badań), zagęszczające (40), słodzące (36), wzmacniające smak (27), przeciwutleniające (45), regulatory kwasowości (61), stabilizatory (57), emulgatory (31), utrzymujące wilgoć (7), glazurujące (7), barwniki (40), przeciwzbrylające (12), spulchniające (26).

W przeprowadzonych badaniach nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str.68-84)

⁵ Art. 9 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej stanowi, że Prezes UOKiK może zlecić wojewódzkiemu inspektorowi przeprowadzenie dodatkowej kontroli, jeżeli jest to niezbędne do zbadania:

1) zjawisk lub procesów gospodarczych zachodzących na rynku;
2) zgodności wyrobu z zasadniczymi lub innymi wymaganiami albo zgodności produktu z ogólnymi wymaganiami bezpieczeństwa określonymi w odrębnych ustawach.

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 ze zm. - zwana dalej ustawą o Inspekcji Handlowej.

⁷ Skontrolowany przez Śląską Wojewódzką Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych – również ujawniono brak informacji o zawartych siarczynach.

1.5 W latach 2016 – I kwartał 2018 Inspektorat pobrał w toku kontroli jakości handlowej artykułów rolno–spożywczych ogółem 153 próbek tych produktów, do badania w kierunku 108 niepowtarzających się substancji dodatkowych o funkcjach technologicznych: konserwujące (14), zagęszczające (9), słodzące (7), wzmacniające smak (6), przeciwutleniaczy (7), regulatory kwasowości (9), stabilizatory (12), emulgatory (10), utrzymujące wilgoć (1), glazurujące (3), barwniki (19), przeciwzbrylające (5), spulchniające (6).

W przeprowadzonych badaniach (poza jednym przypadkiem – vide pkt 1.3 niniejszego wystąpienia) nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str.68-84)

1.6 Inspektorat w kontrolowanym okresie nie wykonywał kompleksowych prób żywności pod kątem zgodności faktycznego składu substancji dodatkowych ze składem umieszczonym na opakowaniu.

Lubuski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, odnośnie nie prowadzenia ww. badań wyjaśnił, że Inspektorat pobiera próby do badań laboratoryjnych gdy wymaga tego program kontroli otrzymany z UOKiK. Zakres badań jest uzależniony od wielu czynników m.in. możliwości laboratorium (zakresu akredytacji), specyfiki produktu, wymagań jakościowych produktu czy deklaracji producenta.

(dowód: akta kontroli str.328, 331-336)

1.7 Analiza 10 kontroli artykułów rolno – spożywczych przeprowadzonych przez Inspektorat wykazała m.in., że prowadzone kontrole nie umożliwiały:

- weryfikacji wszystkich zastosowanych substancji dodatkowych w danym produkcie żywnościowym, a tylko w zakresie zadeklarowanego oznakowania zgodnie z rozporządzeniem Nr 1333/2008 z dnia 16.12.2008 r., tj. czy zadeklarowane dodatki zostały zastosowane wyłącznie w żywności i na warunkach określonych w części E załącznika II do ww. rozporządzenia. Zakres ilościowy i rzeczowy badań laboratoryjnych pobranych próbek zawsze wynikał z wskazań programów kontroli opracowanych przez UOKiK;
- weryfikacji dawek lub poziomów substancji dodatkowych zastosowanych w danym produkcie żywnościowym. Badania dotyczyły głównie pojedynczych niezadeklarowanych w oznakowaniu substancji, zgodnie z programem kontroli, tj. ujawnienia obecności w produkcie spożywczym tych substancji;
- weryfikacji pełnionych przez substancje dodatkowe funkcji technologicznych w danym produkcie żywnościowym, bowiem to producent decyduje o zasadniczej funkcji technologicznej w wytworzonym produkcie. Prowadzone badania laboratoryjne były ograniczone założeniami programu kontroli w swym zakresie rzeczowym i nie obejmowały badania funkcji technologicznych substancji dodatkowych.

(dowód: akta kontroli str.85-104)

1.8 Inspektorat nie prowadził badań w obszarze skutków: kumulacji wielu substancji dodatkowych pochodzących z różnych źródeł oraz ewentualnego negatywnego działania oraz możliwych niepożądanych interakcji z innymi składnikami produktu oraz innymi składnikami diety - z uwagi na brak kompetencji Inspektoratu do przedmiotowych działań.

(dowód: akta kontroli str.328, 331-336)

1.9 W celu ustalenia występujących w żywności substancji dodatkowych NIK zleciła WIIH w trybie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK przeprowadzenie kontroli doraźnej prawidłowości oznakowania określonych 20⁸ środków spożywczych.

Inspektorat przeprowadził przedmiotową kontrolę w 3 jednostkach handlowych. Sprawdzone 23 partie wyznaczonych środków spożywczych w zakresie:

- zastosowania badanych 64 substancji dodatkowych w składzie 14 partii produktów spożywczych pod kątem zgodności z wymogami określonymi w załączniku nr II część B i E do rozporządzenia nr 1333/2008 z dnia 16.12.2008 r. w sprawie dodatków do żywności;
- prezentacji środków spożywczych (sposób ich ułożenia i miejsca wystawienia oraz otoczenia, w jakim są pokazywane) w sposób niewprowadzający w błąd konsumentów, tj. zgodnie z wymogami art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/200 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 ze zm.);
- rzetelności informacji na temat badanych środków spożywczych pod kątem wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności⁹ oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29).

W wyniku ww. badania ujawniono dwie partie przeterminowanych środków spożywczych (11 szt. napoju bezalkoholowego), co naruszało art. 52 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2017 r. poz. 149 ze zm.) i stanowiło wykroczenie z art. 100 ust.1 pkt 1 ww. ustawy.

Kierownik sklepu niezwłocznie wycofał przeterminowane środki spożywcze z oferty handlowej.

(dowód: akta kontroli str.111-113,114-143)

1.10 WIIH nie posiada odrębnych instrukcji/procedur dotyczących prowadzenia czynności kontrolnych.

Inspektorat wykonuje czynności kontrolne na podstawie ustawy o Inspekcji Handlowej i ustawie z dnia 06 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018r. poz. 646). Procedura pobierania prób do badań określona jest w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz.U. poz. 496). Ponadto opracowany przez UOKiK schemat kontroli, znajduje się na stronie BIP Inspektoratu.

Przeprowadzone oględziny wykonywanych przez kontrolerów Inspektoratu czynności kontrolnych potwierdziły ich legalność i rzetelność.

(dowód: akta kontroli str.328, 329, 331-336)

⁸ Zupa błyskawiczna, sos typu instant, sól kamienna spożywcza jodowana, przyprawa warzywna do potraw w formie sypkiej, owoce suszone, surówka, sałatka, sos, ser (2 rodzaje), ser twarogowy, bezalkoholowy napój gazowany, bezalkoholowy napój niegazowany, sok 100%, płatki typu „śniadaniowe”, jogurt „smakowy”, margaryna, mięso surowe, mięso surowe drobiowe.

⁹ Zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 ze zm.).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA
CZĄSTKOWA

Organizacja realizacji przez Inspektorat zadań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych umożliwia, w miarę kompetencji i możliwości finansowych, rzetelne sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem tych artykułów w obrocie detalicznym (w aspekcie stosowanych w nich substancji dodatkowych). Zadania w zakresie oceny jakości handlowej żywności, przypisane były do konkretnych komórek organizacyjnych Inspektoratu oraz pracownikom w ramach zakresów czynności. Na podkreślenie zasługuje zrealizowanie kontroli dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości artykułów rolno-spożywczych w wymiarze ponadplanowym.

Żadne plany pracy nie obejmowały bezpośrednio kontroli stosowania dodatków do żywności w artykułach rolno-spożywczych. Inspektorat nie opracowywał programów uwzględniających tematykę badania substancji dodatkowych, a kontrola dodatków do żywności była jedynie częścią kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i dotyczyła głównie weryfikacji ich oznakowania.

Kontrola Inspekcji Handlowej w zakresie dodatków do żywności, stosownie do obowiązujących przepisów prawa, ogranicza się do weryfikacji oznakowania i deklaracji producenta. Inspektorat nie wykonywał kompleksowych prób żywności w powyższym zakresie.

2. Współpraca wojewódzkiego inspektora inspekcji handlowej z innymi instytucjami oraz działalność edukacyjna w zakresie bezpieczeństwa stosowania substancji dodatkowych w artykułach rolno-spożywczych w obrocie detalicznym

Opis stanu
faktycznego

2.1 W latach 2016 – I kwartał 2018 Inspekcja nie przekazywała w ramach systemu RASFF powiadomień dotyczących zagrożenia bezpieczeństwa artykułów rolno-spożywczych, w tym w sprawie dodatków do żywności.

(akta kontroli str.144-145, 328, 331-336)

2.2 W kontrolowanym okresie¹⁰ Lubuski Inspektor Inspekcji Handlowej wydał, na podstawie art. 32 ustawy o Inspekcji Handlowej, pięć decyzji, zarządzając usunięcie w kontrolowanych podmiotach stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących informacji cenowych i jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Decyzje te nie dotyczyły dodatków do żywności.

(akta kontroli str.146-181)

Ponadto, WIHH wystosował w latach 2016 – I kwartał 2018 łącznie 71 wystąpień pokontrolnych do producentów¹¹, informując ich o stwierdzonych nieprawidłowościach w zakresie jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych. Nie dotyczyły one dodatków do żywności.

(akta kontroli str.182-192)

¹⁰ 2.06.2017 r., 6.06.2017 r., 28.03.2018 r., 30.03.2018 r., 16.04.2018 r.

¹¹ 2016 r. – 42 wystąpienia, 2017 r. – 26, I kwartał 2018 r. – 3.

2.3 W okresie 2016 – I kwartał 2018 Inspekcja nie otrzymywała od innych instytucji informacji o stwierdzonym zagrożeniu bezpieczeństwa artykułów rolno-spożywczych w zakresie dodatków do żywności.

(akta kontroli str. 328)

2.4 Inspektorat w dniu 31.07.2008 r. zawarł porozumienie z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie określenia zasad współdziałania przy wykonywaniu zadań nałożonych przepisami prawa, deklarując wspólnie wymianę informacji i współdziałanie w sprawach stanowiących sferę wspólnych zagadnień.

Inspektorat stosował ponadto Porozumienie z dnia 21.12.2009 r. w sprawie zasad współpracy przy wykonywaniu kontroli w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, zawarte przez Prezesa UOKiK i Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Na podstawie postanowień ww. porozumień, WIIH podejmował w latach 2016 – 2018 r. (I kwartał) m.in. następujące działania:

- skierował do Inspektoratu Sanitarnego łącznie 25 pism¹², a do właściwych inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych łącznie 39 pism¹³ w sprawach: niekompletnego oznakowania artykułów rolno-spożywczych (29), błędnych informacji dla konsumentów w oznakowaniu artykułów (17), różnic między składem faktycznym artykułu a składem deklarowanym (7), złego stanu sanitarnego artykułów i urządzeń do przechowywania ich (7), braku świadectw lekarskich pracowników jednostek handlowych (3), informacji o kontroli (3);
- korzystał z laboratorium WIJHARS w Poznaniu w związku z badaniami próbek mięsa wieprzowego na obecność fosforanów, azotynów i azotanów (dwukrotnie w 2016 r.), mięsa garnażeryjnego i wieprzowego na badania na obecność MOM (trzykrotnie w 2017 r.).

Ponadto inspektorzy kontroli Inspektoratu uczestniczyli w 2016 r. w zorganizowanym przez WIJHARS w Zielonej Górze szkoleniu w zakresie jakości świeżych owoców i warzyw.

W latach 2016 – I kwartał 2018 Inspektorat nie prowadził z ww. instytucjami żadnych wspólnych kontroli.

(akta kontroli str.193-201, 202-212, 213-226, 227-230, 236, 328)

2.5 W badanym okresie Inspektorat prowadził poradnictwo konsumenckie (żadne z zapytań nie dotyczyło dodatków do żywności).

Inspektorat nie inicjował, z uwagi na brak kompetencji, działań mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie pobierania substancji dodatkowych z diety. WIIH prowadzi działalność edukacyjną jedynie w zakresie ochrony konsumentów związanej z zakupem i reklamacji towarów.

(akta kontroli str.237-242)

2.6 W latach 2016 – I kwartał 2018 nie wpływały do WIIH skargi, interwencje w zakresie nieprawidłowości w stosowaniu substancji dodatkowych w artykułach rolno-spożywczych.

W tym czasie złożono do Inspektoratu natomiast ogółem 51 skarg odnośnie nieprawidłowości związanych z jakością artykułów spożywczych, z których 17 (41,2%) zasadność została potwierdzona (potwierdzone skargi dotyczyły m.in.

¹² W poszczególnych latach odpowiednio: 19, 5 i 1.

¹³ W poszczególnych latach odpowiednio: 24, 14, 1.

niewłaściwej jakości mięsa oraz przetworów owocowo-warzywnych, zafałszowanie produktów spożywczych (nie w zakresie dodatków do żywności), niewłaściwe oznakowanie artykułów i ich przeterminowanie). W każdym z tych przypadków Inspektorat podjął stosowne czynności.

(akta kontroli str.243-244/1, 348-364)

2.7 W kontrolowanym okresie Lubuski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał¹⁴ jedną decyzję w trybie art.18 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej - zarządził wycofanie przez przedsiębiorcę z obrotu handlowego przeterminowanych wyrobów: 5 partii wyrobów wędliniarskich (28,5 kg) oraz partię masła (2,0 kg).

Wykonanie ww. decyzji zweryfikowano w toku kontroli sprawdzającej (nie stwierdzono naruszenia ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym).

(akta kontroli str.245-254)

2.8 W badanym okresie Inspektorat nie nakładał grzywny za działania określone w art. 38 ustawy¹⁵ o Inspekcji Handlowej.

(akta kontroli str.245)

2.9 W latach 2016 – I kwartał 2018 Inspektorat, za wprowadzenie do obrotu detalicznego artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej¹⁶ wymierzył ogółem 61 kar pieniężnych na kwotę 39.821 zł, z czego wyegzekwowano 26.321 zł (66,1%).

Nieprawidłowości skutkujące wymierzeniem tych kar (57 przypadków) dotyczyły: braku w miejscu sprzedaży informacji odnośnie nazwy albo imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników z uwzględnieniem substancji powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. Pozostałe 4 dotyczyły zafałszowania produktów i braku informacji o substancjach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji.

Przedmiotowe kary nie dotyczyły nieprawidłowości związanych ze stosowaniem substancji dodatkowych.

(akta kontroli str.255-258, 259-327)

*Stwierdzone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

*OCENA
CZĄSTKOWA*

Inspektorat współpracował na rzecz jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z innymi organami nadzoru, w tym Inspekcją Sanitarną i Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych dokonywano powiadomień powyższych instytucji, a wobec producentów oraz podmiotów dokonujących obrotu detalicznego tymi produktami podejmowano wszystkie wymagane przepisami prawa działania.

¹⁴ W dniu 13 lipca 2016 r.

¹⁵ Kto wbrew obowiązкови nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 18 uprawnienia kontrolne wojewódzkiego inspektora i art. 32 zarządzenie pokontrolne, wydanych przez organ Inspekcji lub z jego upoważnienia przez inspektora, albo usuwa dowody lub produkty zabezpieczone w toku kontroli, podlega grzywnie w wysokości do 360 stawek dziennych.

¹⁶ W trybie art. 40a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1604 ze zm.).

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Zielona Góra, dnia 13 czerwca 2018 r.

Kontroler:
Mariusz Migdał
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis

¹⁷ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.